

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNH ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

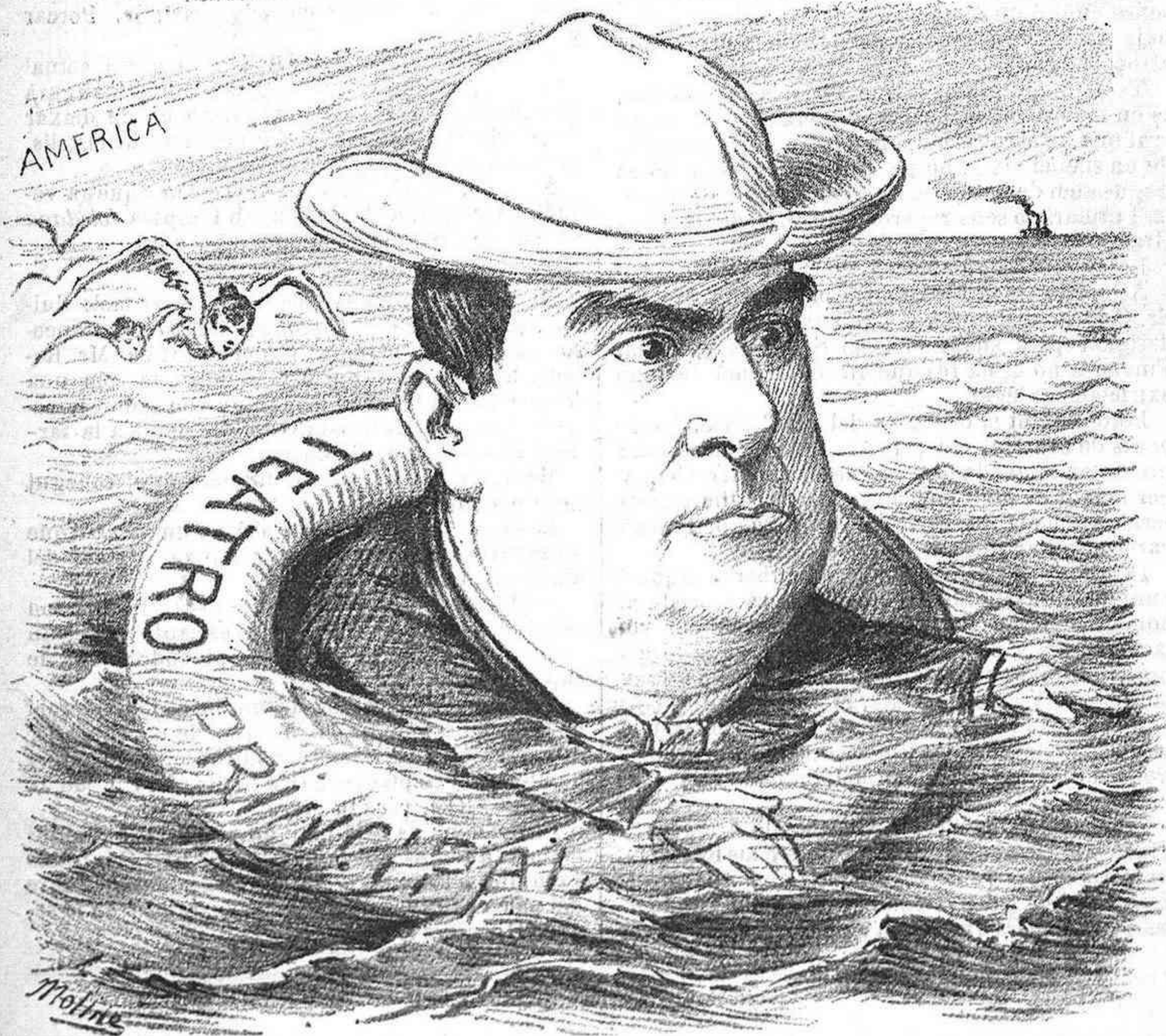
Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

La tornada de 'n Vico.

CRÓNICA

Tots los ajuntaments d' Espanya se regeixen per una llev que siguié promulgada 'l dia 2 de Octubre de 1877, y que per consegüent ja vá pels 18 anys. Si en lloch de llev siguiés minyona, dada la circumstancia de trobarse en la flor de l' edat (¡18 abril!), diriam qu' es una noya casadora.

No obstant, no crech que li siguiés molt fácil arregar nuvi. ¡Pobra Lley municipal! Son tants los que continuament la violan, que se 'm fá difícil creure que pogués trobar acomodo honest!... Los primers que consuman aqueixas violacions monstruosas, quan no son los mateixos papás que van posarla al mon (¡horror!) son los tutors y curadors encarregats de vetllar per la séva pureza, ó algún que altre oncle (diguémli *tío*) més ó menos valenciá, que busca la manera de campársela, espigolant en los camps granats de l' administració comunal.

Lo cert es que la desgraciada, de las grapas dels uns cau á las dels altres, y sempre pera ser víctima dels mateixos atropellos, que las mes de las vegadas se realisan descaradament á la fas del públich; pero, siga qu' ella, la infelís, ja hi está aversada de tota la vida, y per tal motiu no llansa may ni un débil crit de «¡assistencia!», la veritat es que ningú 's preocupa de lo que li passa, ni molt menos de prestarli ausili.

En aquest punt la inmensa majoría dels ciutadans, gustosos ó inconcients, aguantan la capa.

* * *

Aquest preámbul vé á propósit de un cas que acaba de succehir en l' Ajuntament de Barcelona, sense que ni un simple edil, ni un sol periódich haja tractat de sortir á la defensa de la pobra llev atropellada.

Tanta ó mes gravetat que la violació mateixa, té en mon pobre concepte, aqueix silenci sepulcral que ha sigut acompanyada. Verdaderament, de un silenci aixís, no pot pensarse'n res de bó. Si haguessem de batejarlo á tall de capítul de novela 'l titularíam sens reparo: «Misteris de la Casa Gran.»

Lo fet es lo següent:

Ab motiu del últim cambi de ministeri, l' arcalde Sr. Collaso vá dimitir, y 'l govern conservador vá designar pera sustituhirlo al Sr. Rius y Badía. Fins aquí no hi ha res que dir dintre del terreno extrictament legal.

Però imitant la conducta del Sr. Collaso, 'ls tinentes de arcalde, escepció feta del Sr. Nebot, van presentar també la dimissió dels séus cárrechs, y per lo tant desde 'l moment que la tal dimissió vá serlos acceptada, los cárrechs que desempenyavan varen resultar vacants.

¿Y qu' es lo que vá ferse al arribar á aquest punt de la qüestió? Senzillament, se vá procedir al nomenclament dels nous tinentes d' arcalde per votació secreta y per medi de papeletas, en la forma prescrita en los articles 53 y següents de la Lley municipal. Y aixó no podia, ni devia ferse.

¿Per qué? Perque la indicada llev estableix una escepció aplicable al cas present, escepció que 's troba clara y taxativament determinada en l' article 52.

Segons aquest article las vacants de Arcaldes y Tinentes, qual nomenclament correspon als Regidors, en lo cas de ocorre dintre del mitj any que precedeix á las eleccions ordinarias, auehen ser cubertas pels regidors que hajan sigut elegits per major

número de vots, ó superior en anys, en cas d' empat.»

Mes clar: sempre que occorin vacants de tinentes de arcalde, dintre dels sis mesos que precedeixen á las eleccions ordinarias (avuy ens hi trobém, dat que las eleccions ordinarias han de celebrarse durant lo próxim mes de maig), aqueixas vacants no poden cubrirse per votació; las varas han de adjudicarse senzillament als regidors qu' en las eleccions vajan tenir major número de vots.

Aixís ho precisa de una manera clara y terminant que no dona lloch á duptes, l' article 52 de la llev municipal, y á pesar de prevenirho, las vacants varen cubrirse per votació y per medi de papeletas, es á dir, en flagrant violació de la pobre Lley municipal, y contravenint las bonas intencions del legislador, qui sens dupte 's proposava prevenir abusos electorals, preparacions de tupinadas y altres excessos á que pot donar lloch, entre gent poch escrupulosa, la proximitat de unas eleccions.

Lo peu forsat que la llev imposa es un rasgo de decencia. Eu cambi la manera com van procedir tant la majoría com las minorías del Ajuntament implica ó bé una ignorancia de la llev per part de tots ó un abús per part de tots consentit, mil voltas mes censurable.

* * *

Lo que no ha dit cap periódich, ni 'l mateix *Diluvi*, tal vegada perque encare té enllepolit lo paladar pel gust de certs carmetlos, no troba cap inconvenient en ferho públich LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, may siga sino per veure si 'l Sr. Sanchez de Toledo, emplea per desfer una ilegalitat semblant, una part de aquell brillo que va desplegar l' any 92, expedientant al Ajuntament que presidia 'l séu amich y correligionari, Sr. Porcar y Tió.

Fácilment compendrà D. Valentí que l' actual situació que dintre del Ajuntament s' inaugura fent un cove de aquest tamany, no ha de deixar de fer dotzenas y fins grossas enteras de cistells, per mica que li donguin temps y vínets.

A veure, donchs, si 'l Sr. de Toledo, aquesta vegada ha vingut á Barcelona ab l' espasa *toledana* de bon tremp que no 's vincla ni s' osca.

Ni 'ls toreros espanyols que van estar molt flui-xos, especialment el *Gallo*, ni 'ls *toreadors* francesos qu' en certa manera, v comensant per Mr. Robert, no poden ser considerats mes que com una *troupe* acrobática, van deixar tan ben sentat lo pabelló com un dels Ripamillans, diumenje á la tarde, en la plassa de Barcelona.

Me refereixo al banyut número tres, conegut per *Comisario*.

Al surtir del xiquero se trobá ab un *mussiú* que va saltarlo ajudantse de la garrotxa, y picat del amor propi nacional, vá dir:

—¡Que sabéu vosaltres, infelissos, lo que son salts! Ara anéu á veure lo qu' es capás de fer un toro espanyol, sense garrotxa ni endróminas de cap mena.

Y prenent embestida, de un brinco mes propi de una pussa ó de un ilagost que de un rumiant, atravessa barrera, carreró, contrabarrera, maroma de fil-ferro y 's planta entre la fila 4.ª y 5.ª de la graderia. ¡Olé, viva tu mare!

¿Quán s' havia vist may un rasgo de patriotisme mes á temps y mes estupendo? Si 'l *Comisario* pren una mica mes de impuls se fica de cap dintre del palco de la presidencia, y encarantse ab lo senyor Guerrero li diu:

BARCELONA
Y L' ARCALDE NOU

ELECCIONS
MUNICIPALS

12 MAIG

—Senyora, vinch á oferirli 'ls meu serveys...
—¿Per qué, pobret? ¡Si no més n' has de ser quatre días!

—D. Leon, que tinga molt bonas tardes.

Y 'l públich, lluny de quedarse extasiat, aplaudint ab entussiasme aquell prodigi, va donar probas de una pobresa d' esperit verdaderament desconsoladora.

Ni que 'l noble *Comisario* hagués sigut una màquina d' escombrar moguda eléctricament hauria quedat mes net en menos temps aquell *tendido*.

En lloch de reunir-se alrededor del héroe per acariciar-lo, complimentar-lo, y hasta carregarse'l á coll y treure'l de la plassa triunfalment, que tot aixó 's mereixia, tothom ¡vergonya causa 'l consignarho! no tingué prou camas per fugir atrop-

lladament per tots costats, en remolí espantós, pujant los uns las gradas á quatre grapas per anar mes depressa, tirantse 'ls altres de cap al carreró, formant rahims humans que 'l terror desgrana.

¿Y donchs, que s' ha fet la sanch torera?

Y encare no es aixó lo pitjor, sino que l' autor de aquella intrepidés sense exemple vaja tenir de ser héroe y mártir.

Un municipal la va emprendre ab ell á cops de sabre: un guardia-civil va tractarlo á tall de lladre que s' escapa, disparantli un tiro á *quema-ropa*; un feligrés lo burxava ab una faca, y 'l puntiller en lloch de rematar al toro, ab una mica més escabetxa al feligrés. Bayonetassos, estocadas, cops

de bastó... ¡Pobre *Comisario*, que malament te van comprendre!... ¡Y quin pago més amarch han de trobar á n' aquest país las grans hassanyas!...

L' epissodi del fusellament va tenir deplorables conseqüències. La bala després de atravessar lo cap del toro, va traspasar lo pit de un infelís empleat, que tenia al séu càrrech las portas del arrastre. Ferit de mort, ab lo pulmó perforat y dos costellas fracturadas, varen retirar-lo de la plassa.

Y pensant, que qui tingui una ferida se la pot curar y qui haja rebut un nyanyo pot posars'hi àrnica, van cumplirse 'ls dos famosos versos de la sarsuela:

—«¿Que es esto?—Un soldado muerto.
Puede el baile continuar.»

Presentantse á la plassa 'l toro número quatre.

* * *

¡Ah, si 'l bestia bovi sigués susceptible de certs progressos, y 'l toro *Comisario* arribés á formar escola, las sorpresas que 'ns té reservadas l' espectacle nacional serian de primera!

Fins ara veyém tot sovint corridas de toros: algunas vegadas se 'ns ofereixen corridas de toreros; pero en lo successiu presenciariam corridas de públich, que ben meditada la cosa, casi son las únicas que tenen rahó de ser.

P. DEL O.

AMOROSA

Mentre un jorn se passejava
Deu, del cel en los jardins,
va adonarse de dos moras
mes negras que no la nit,
y cullintlas, crida á un àngel;
las hi posa una á cad' ull,
y li diu: vola á la terra...
Aquell àngel, ara ets tú.

J. CONANGLA FONTANILLES.

ROBA D' ISTIU

Ja ho sé qu' encare no hi som, pero no hi fa res; pèl que pugui ser, no hi perdrém gran cosa comensanti á pensar.

Deixant apart las donas—que rumiant sobre trajos, calsats y monyos tenen tela tallada per tot l' any y encare 'ls falta temps—sembla que 'ls senyors están també bastant preocupats ab l' assumpto de la roba d' istiu.

Los sastres—principals personatjes d' aquest drama—diu que á horas d' ara murmuran:

—¿Quinas intencions tindran los parroquians?—

Y 'ls parroquians per la seva part, pensan á solas ab sa conciencia:

—¿Quins plans deurá teni 'l sastre?—

Perque, hi ha que dirho, encare que sigui ab molta reserva: está succehint una cosa terrible.

Los sastres no cobran.

¿Per qué no cobran?

Senzillament, perque 'ls parroquians no pagan.

Aquesta es la causa del malestar que en aquest moment invadeix los tallers de sastreria y l' esperit dels que necessitan anarhi.

¿Ab quin ànim ha d' esperar lo sastre al parroquia que li demanará un traje nou, quan encare no ha cobrat lo vell?

¿Ab quina cara 's presentarà 'l parroquia á cal sastre encarregantli un traje d' istiu, si 'l d' hivern encare está per pagar?

Lo fenómeno es realment curiós é interessant: s' acosta l' istiu, la calor s' aproxima... y casi bé tothom tremola. ¿Volen una anomalia més climàtica?

Hi hagué un temps en que las cosas anavan d' un' altra manera. La gent treballava; 's guanyava algún dineró; encare que pocas, corrian algunas dobles de cinch duros, y qui més que menos, al arribar á mitjos d' Abril, tots los senyors pensavan en la roba de la próxima temporada.

Pero hi pensavan, no com avuy, ab terror y plena l' ànima d' amargura, sino ab dolça placidés y agradable fruició, passejantse per davant de las botigas de sastre, mirant ab noblesa 'ls aparadors y enterantse formalmente dels últims figurins.

¿Avuy? No hi ha ningú que s' entretengui en preguntar si las americanas serán curtas, si 'ls pantalons serán amples ó si las hermillas serán escotadas ó cordadas fins á dalt.

¿Qué n' ha de fer la gent de la mida y color de las prendas de roba, si encare no sab lo color ni la mida dels diners ab que haurá de pagarlas?

Ni per un remey trobaran ningú que 'ls preguntin:

—¿Que saben un sastre que vesteixi ab gust?

En cambi més de quatre vegadas los dirán:

—¿Que saben un sastre que fihí forsa temps?

Y, no hi ha que donarhi voltas; aquestas dugas y oposadas tendencias son de conciliació impossible.

Aquí gent que murmura:

—Jo 'm faré fer roba... si no me la cobran.—

Alli sastres que cridan:

—Jo no faré cap prenda... si no me la pagan.—

¿Cóm volen, d' aquesta manera, que ningú 's vesteixi?

Generalment, al istiu son moda 'ls colors clars; pero aquest any, si 'ls sastres volen atemperarse á las circunstancias é inspirarse en la realitat, ja cal que posin en moviment las robas foscas.

Lo panorama que 'ns rodeja no pot pas ser més lúgubre. Repassin lo catàlech de las *vistas*:

Naufragi d' un barco de guerra, ab més de quatre centas personas.

Insurrecció á Cuba.

Marxa de tropas, que qui sab quan tornarán.

Cambi de govern y pluja de cessantias.

Y per acabarho d' embolicar, un toro que salta al *tendido* y sembra 'l pánich y la consternació entre las massas indefensas que van á l' ombra.

¿Podém anar gayre blanchs, vivint en mitj d' aquestas negruras?

Ja sé jo que al istiu lo color negre es incómodo y que la calor resulta atenuada usant colors pàlids; pero ¿qué volen ferhi!

En un temps en que surtint d' un funeral ens cridan per un enterro y venint del enterro 'ns convidan á un aniversari ¿quí es lo que té humor per ferse fer un traje de colors alegres?

O, millor dit, ¿quí es que té prou agallas ó prou fondos per disposar d' un traje alegre per us diari y un altre de fosc pels enterros y 'ls funerals?

Tractantse de companys, sí; com més amichs més clars; pero tractantse de las necessitats del dia, com més fosc millor.

Jo fins hi sentit dir—encare que no responch de la noticia—qu' en vista dels calamitosos temps que corrém; lo govern tracta de suprimir l' istiu, de real ordre, á fi de ahorrarnos los apuros que la qüestió del traje 'ns ocasiona.

Si aixó no fos possible, per dificultats insuperables, me sembla que 'l govern podria també arreglarho publicant una ley que convertís la sastreria en una institució pública, obligatoria y gratuita.

Perque aquí no hi ha més; tal com se presenta aixó, si las autoritats ó algú d' aquests que manan no venen en auxili nostre, no 'ns quedarà altre remey que imitar á un fulano que jo conech, que al istiu porta lo mateix traje que al hivern.

—¿Y no te calor?

—No senyors. ¿No veuen que á mitjos d' Abril ja 'l te foradat de tot arreu, y pels forats li passa perfectament la fresca?

A. MARCH.

«A TOTES»

De grat os esti—Maria,
si tingués la convic—Ció,
de que, qui logrés pes—Carme
pogués prestarme—Socós.

Ma estimació, fora—Pura
com l' aigua del riu mes—Clara;
—¡Tingas en l' amor gran—Fé!
Me va dir una gi—Tana.

—¡Sols recordarho m' ir—Rita,
perque he perdut l'—Esperansa,
y no 'm queda altre—Remey
que dejunar tenint g—Anal

¿Conquistas? Sols una—Justa,
n' he pogut lográ amo—Rosa;
¡Era una nena molt—Casta,
un perla sense—Conxa!

Lo seu nom era—Rosari;
¡Pro aquella virtut tan—Cándida
tant sols buscaba d—Inés
y va ferme una acció—Bárbara.

¡Avuy, en sa—Soletat
plora com la—Magdalena,

implorant á tots—Mercé....
fins que toqui un' altra—Tecla!....

La que fassi ma—Ventura
en la creu y en el—Pilá,
será la meva—Regina.

¡No triguéul.... ¡Per—Caritat!....

R. ALONSO.

«Ó LOCURA...»

O lo que vostés vulguin.

Ja ho diu lo ditxo que una desgracia may vé sola.

¿No saben lo que li ha passat al senyor Eche-garay?

L' insigne autor dramátich va tenir l' hora tonta de aficionarse á la bicicleta, y no solzament va aficionars'hi, sino que ho manifestá en públich, y escrivé articles y compongué *sentencias profundas* alusivas á aquest trasto de ferro y goma elástica que ara es moda.

¿Qué havia de passarli? Lo que li está succehint.

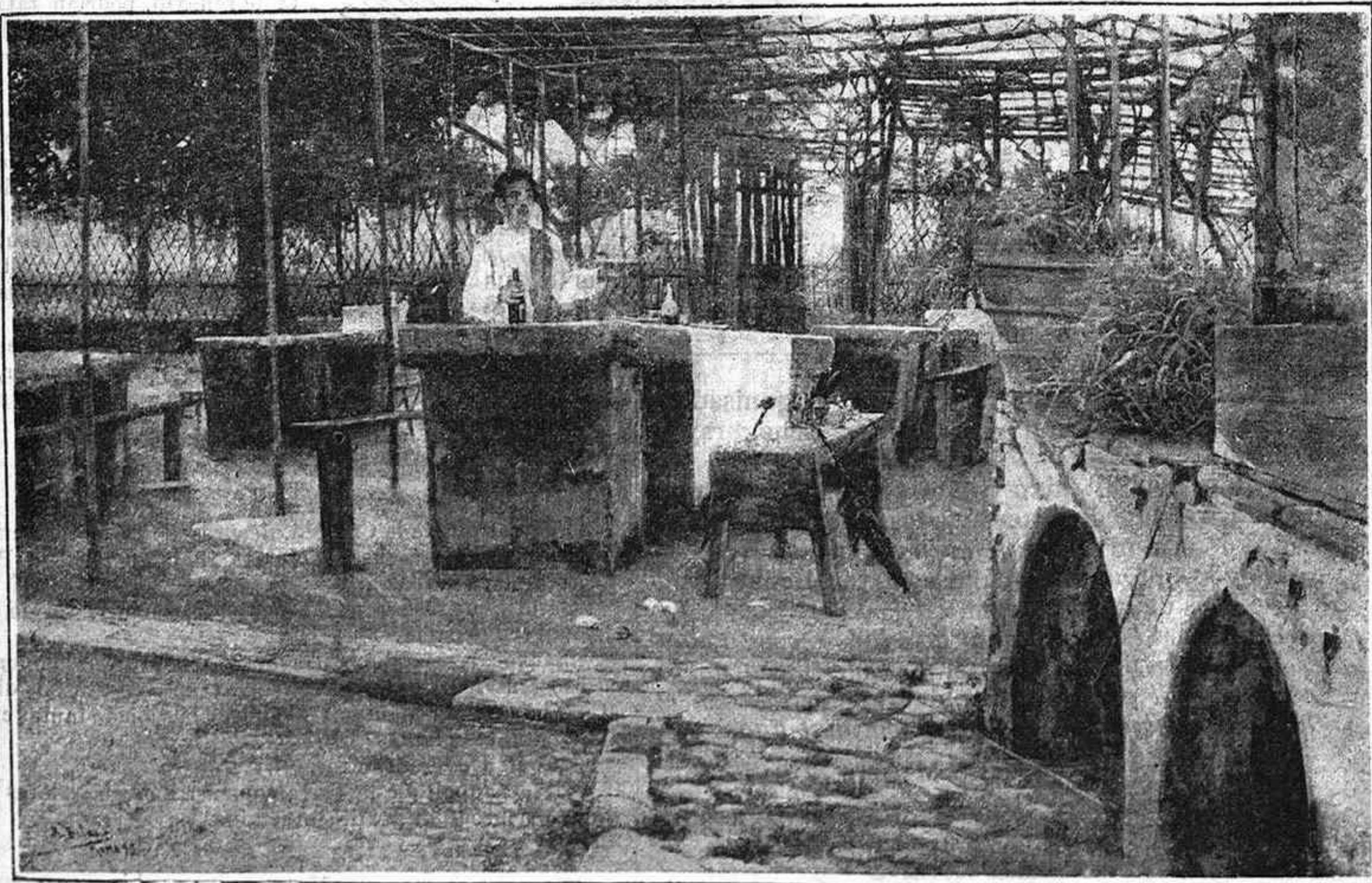
Que tras de tenir la pena de ser velocipedista, ara 's troba ab que 'ls demés velocipedistas l' han agafat pel séu compte y se l' hi han pujat, sino á las barbas, perque don Joseph no 'n gasta, quan menos á la perilla.

Continuament están parlant d' ell, tirantnos lo séu nom entre cap y coll, com si 'ns diguessin:

—Vaja ¿qui ho ha dit que 'ls velocipedistas som una colla de bútxaras?

L' apellidan *ciclista ilustre*, li diuen *compañero de pedal*, y ¡aquesta es la més negral.... s' han atrevit fins á obrir una suscripció....

NOTAS ARTISTICAS

SORPRESA

Quadro del pintor catalá Mateu Balasch.

—¿Per aixecarli una estatua *velocipestre*?

—Per regalarli una bicicleta, una *màquina* que diuen ells.

Tractantse de aquests senyors, que tots semblen de cases bones, lo resultat de la subscripció se 'm figura una mica magre: 513 pessetas en tot Espanya, encare no venen à surtir à ral per velocipedista.

Pero encare aixó es lo de menos: una cosa es gastar lo nom d' una gloria espanyola, portantlo d' aquí per allà y convertintlo en apóstol honorari del ciclisme y un' altra cosa es afluixar la mosca d' un modo que valgui la pena.

Lo divertit es que, à mes d' aquestas cinch-centas y pico de pessetas, los organisadors de la subscripció han arreplegat una pila d' objectes, oferts, per admiradors entusiasmats, y vinga ó no vinga à tó volen regalarlos al senyor Echegaray.

Entre aquestes objectes hi ha prendas tan poéticas, finas y espirituals com las següents:

Un parell de sabatas.

Un escut de plata, (que deu ser per posársel à la gorra 'ls dias de festa.

Dugas ampollas d' un líquit que serveix per fer-se fregas quan lo velocipedista se 'n va d' oros y 's malmet alguna cosa.

Un parell d' espuelas.

Dugas ampollas d' ay-guardent...

¿No 'ls sembla que la broma resulta una mica massa pujada de color?

Ara—segons lo programa que 'ls organisadors s' han trassat—anirán à casa del Sr. Echegaray y li dirán:

—Hem recullit aixó y aquí ho té. Per lo que toca al velocipedeo, guardém los quartos fins que vosté determini quina *màquina* li agrada més.

Don Joseph deurá escullirla, naturalment.

Després deurá muntarhi.

Després se 'n deurá *anar à rodar*....

Y després, l' insigne autor de *En el puño de la espada* y *El gran galeoto*, deurá escriure *En el hueco del neumático* y *El gran baliga-balaga*.

MATÍAS BONAFÉ.

LLIBRES

TRADICIONS, per APELES MESTRES.—Enamora verdairement lo treball intel·lectual que l' insigne artista ha dedicat à la moderna literatura catalana. Composicions poé-

REFORMA MUNICIPAL

Perque 'ls Quimenes de peu vigilin ab més salero, diu que ara 'ls días festius portarán aquest plumero.

ticas de tots los géneros desde 'l poema al idili, de la balada à la cansó, de l' oda à la inspiració íntima y al epigrama, Apeles Mestres ha cultivat totas las modalitats de la poesia marcantlas ab lo sello de la séva personalitat.

Avuy se 'ns presenta com à prosista y al mateix temps com à cultivador del *Folklore*. Son llibre *Tradicions* ofereix aquest doble aspecte. Lo prosista elegant, castís, abundant, primorós, que sab conservar à través de la perfecció literaria l' aroma popular, s' uneix en aquest volúm, al carinyós recolector de narracions trasmesas per tradició oral, à risch de perdres, ab las mudansas dels temps y de las costums. La major part d' ellas, segons confessa l' autor, en un prólech en extrém interessant, las recullí dels llabis de la séva avia.

N' hi ha de camparolas y de ciutadanas, de poéticas y d' epigramáticas, de ingénuas y de maliciosas, y totas ellas revelan, millor que podrien ferho abultats volúms de disquisicions y estudis, lo carácter, l' enginy, l' humorisme y l' idiosincracia del poble catalá que las ha inventadas y que al acullirlas las ha anadas perpetuant. En aquest concepte y per lo molt que ajudan als coneixements ètnichs, tenen aquesta classe de produccions un interés especial, que desmenteix rodonament als esperits superficials, que ab falta de reflexió, podrien tatxarlas de frívolas é insustancials.

Apart de la séva importancia *folk-lòrica*, digna de ser apreciada aquí y al extranger, ahont tots los estudis de carácter popular, troban numerosos é inteligents cultivadors, las *Tradicions* colleccionadas per Apeles Mestres resultan amenas à tot serho, constituint un llibre agradabilíssim, conforme podrà jutjar lo lector per las següents que reprodühim, copiadas al atzar, ja

que no es precís triar en un aplech en lo qual tots los seus components valen la pena.

LA TERRA

Al darrer dia de la Creació, després d' haver prescrit y limitat à cada ser sas propietats y obligacions, el Pare Etern digué à la Terra:

«Desde avuy, Terra, estás destinada à nudrir tot lo qu' demunt teu existeix.

— Senyor, respongué la Terra, ¿y d' hont trauré yo foras per sustentat tot lo qu' haveu creat en aquestos sis días? ¿Còm ho faré per mantenir y renovar la vida de tantas criaturas y tantas plantas?

—¿Còm? Devorantho tot.

Y desde aquell dia la Terra comensá à devorar totas las vidas per produhir y alimentar vidas novas.

MOYSÉS

Quant Moysés baixá del Sinai ab las taulas de la llei, reuní à son entorn à tot el poble del Senyor y comensá à ensenyar y à explicar un per un els manaments del Decàlech. Tot aná bé y res torbá la profunda atenció y la com-

pleta adhesió del auditori fins que arribá al sisè manament.

«En quant á això, terminá Moysès, Deu vos ho priva terminament.

—¡Mentida, mentida! cridá desaforat el poble. ¿No 'ns hauria conformat altrement si aquesta hagués sigut la seva intenció?

—Però avuy Deu mana y ordena...

—Donchs no'ns hi conformem!»

Veyent Moysès que'l carro anava pel pedregam suspengué la explicació del Decálech demanant una tregua per parlar ab Deu y exposarli las protestas del seu poble.

Un cop se trobá sol, després de molt recapacitar y no trobant solució satisfactoria per resoldre el conflicte acordá en sí mateix sacrificar la part per salvar el tot y aixís, al sentdemá, presentantse novament al poble, li digué:

«He fet present á Deu vostra protesta y per provarvos lo bé que os vol y que no es del seu intent contrariarvos, me fa dirvos per resposta que: *respecte al sisè manament... farà 'ls ulls grossos.*

L' EIXAM

Jesús y Sant Pere caminavan per la platja; de sopte Sant Pere tot esgarrifat exclama:

«¡Mestre, oh Mestre, salveulos!

—¿A qui, Pere?

—¿No veyeu allá mar-endins aquella barca que s' en va á fons?

—¡Bah! ¡que se n' hi vagi!

—Però ¿no sentiu com vos imploran els pescadors?...

—Bé ho sento, però allá dins hi há algún pecador tan pecador que 'm treu las ganas de fer cap miracle.

—¿Y per un pecador han de perdre's els justos?...

Jesús prosseguí son camí sense respondre. Coneixent Sant Pere qu' era inútil perfidiejar més, refunfunyant per sí mateix va emprendre el camí darrera el Mestre.

Heus' aquí que tot caminant caminant, varen toparse ab un eixam d' abellas perdut que tot brunzint van ficarse á la pitrera de Sant Pere, no sense que una abella li pegués fi-blada.

Sentirse'n el Sant y comensar á apunyegar y aixafar abellas fou tot hu. Llaboras, girantse Jesús, va dirli.

«¿Què fas Pere? per una abella que t' ha picat ¿tot un eixam destruheixes?...

Sant Pere comprengué la intenció del Mestre; deixá de botzinar y seguí caminant sens badar boca.

EL PRIMER CATALÁ

El bon Deu acabava de fer la terra y comensava á poblarla d' homes. Per més extraordinari que sembli l'acompanyava, y l' ajudava tal volta en aquesta entretinguda tasca, Sant Pere en persona.

Havian poblada ya tota la Espanya quan al pasar el Pirineu exclamá el Senyor:

«¿Y per què té de quedar abandonat aquest recó de terra?

—No l' honreu tant, Senyor, que no s' ho mereix. Deixeu-lo com está, si m' heu de creure.

—¿Y per què? ¿Tal vegada es de pitjor condició que las demás parts del món?

—¿Què voleu que us diga? O molt m' enganyo ó d' una terra tan rebecca y rocallosa no pot surtirne res de bo.

—Digas lo que vulgas, Pere, aquesta terra es obra meva y els homes que 'n surtin no serán més dolents qu' els altres, abans juraria qu' han de ser més suferts, més virils y més enèrgichs.

—Podrá ser aixís, però ben segur qu' el primer home que surti d' aquestos pedruscalls calsinats pel sol, no be obrirá la boca será per renegar de vos.

—Deixa mals pensaments de banda, Pere, y fassi's ma voluntat.»

Y extenent sa má creadora sobre una pedra la benehí.

Al mateix instant s' operá la transformació; la pedra s' agitá... y decidit, arrogant, ab la barretina vermella al cap y el trabuch á las mans saltá un home cridant:

«¡VOTO Á DEU!»

Era 'l primer Catalá que acabava de néixer.

ELS DOS GOSSOS

Encare que no siga d' origen catalá aquet quènto, he erogut oportú incloure'l en la present colecció, tota vegada que fa referencia á la nostra terra.

Més content que un gos ab un ós caminava un Gos ab una tallada de carn á la boca.

Un altre Gos, menos afortunat qu' ell y potser més afamat, va trobarlo en son camí y probá de moure'l á llástima á fi de que li dongués part de la carn que portava.

«Germanet, li deya; tinch una fam que m' aixeca. Apiá-dac de mí.»

Però l' altre Gos, estrenyent més las dents, seguí son camí sense apiadarse.

«Germanet,—tornava 'l seu company—mira que fa tres días que rodo per aquestos deserts sense trobar una engruna per treure 'l ventre de pena.»

Tot era en va; el cor del usurer no s' enterní gota. Llaboras l' afamat probá de cambiar de táctica y apelá á la astucia.

«Escolta, germanet;—va dirli ab veu insinuant posántse-li al costat—me sembla que t' he vist en alguna banda. Tu no ets pas d' aquí. ¿Vols dirme qu' ets?...

Llaboras l' altre, cedint al orgull patri, exclamá ab tota la boca: «¡Catalá!» y per dirho deixá caure, naturalment, el tall de carn, del qual s' apoderá immediatament el tunante fugint camas-ajudeume.

Avergonyit el Gos catalá partí darrera d' ell, y pensant xarparlo en són propi llas li pregunta al aconseguirlo:

«Escolta, amich; m' he descuydat de preguntarte una cosa: y tu ¿qu' ets?

—¡Navarrrrro!» respongué l' altre estrenyent las dents y apretant á corre.

Las tradicions transcritas diuhen més de lo que podriam nosaltres.

RATA SABIA.

LA OPINIÓ

(Imitació d' una Dolora de 'n Campoamor)

Quan de la Iglesia comensan
á sortí 'ls d' un casament,
vaig á dirvos lo que pensan
nuvis y acompanyament.

Els pares d' ella.—¡Quín polvo!
Els pares d' ell.—¡Quánts dinés!
El capellá.—Ego te absolve
Els cunyats.—No 'ns toca res.

L' avia.—¡Qui pogués tornarhi!

L' avi.—Fins ho probaré.

La tia.—¡Vaya un Calvari!

L' oncle.—Os acompanyaré.

Un bromista.—Farém gresca.

Un que hi pensa.—¡Quinas nits!

Un gastrónomo.—¡Algo 's pesca!

Els nens.—Menjarém confits.

El campaner.—Feune vía

L' escolá.—Tornéu aviat.

El nuvi.—¡Qu' es llarch el día!

La nuvia.—¡T' hi ben cassat!

Un poeta.—Es una Venus.

Un filósop.—Aviat tres.

Un célibe.—Un ganxo menos.

Un casat.—Un mártir més.

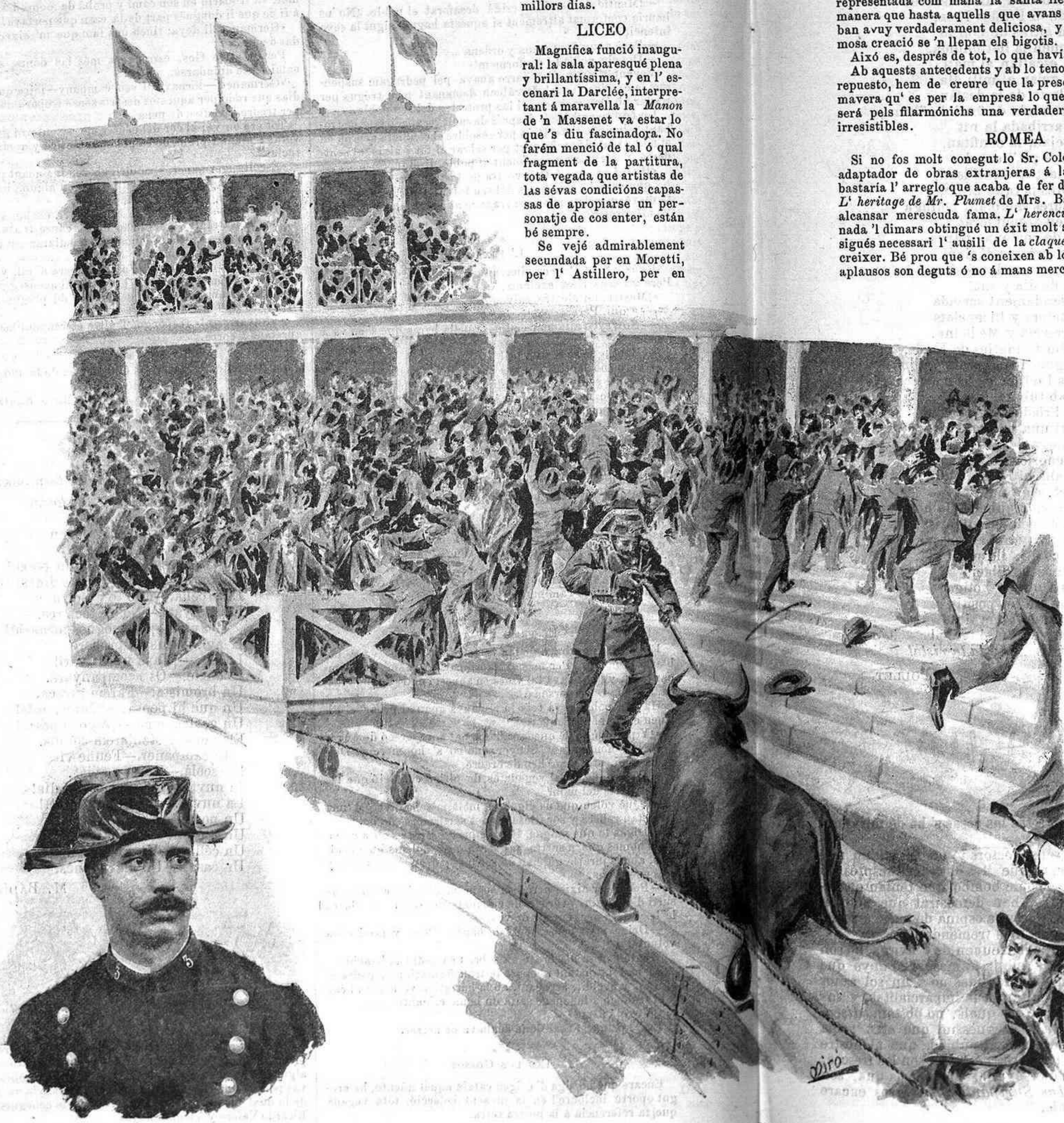
M. BADÍA.

Ab la Pascua de Resurrecció se diria que lo que ressucita principalment es l' animació en los teatros. No obstant, algún d' ells, com per exemple 'l *Principal* no obra las sévas portas fins demá dissapte ab la companyia de 'n Vico, de la qual forma part la Contreras y 'ls coneguts actors Ricardo Valero y Vicents Royo.

PLASSA DE TOROS DE BARCELONA

Lo tercer toro saltant al tendido. (Impressió de R. Miró).

UBALDO VIGUERAS
cabo de la Guardia Civil.

La reaparició de 'n Vico no duptem un instant farà que 'l Teatro de Sta. Creu se veji animat com en los millors dias.

LICEO

Magnífica funció inaugural: la sala aparequé plena y brillantíssima, y en l'escenari la Darclée, interpretant á maravella la *Manon* de 'n Massenet va estar lo que 's diu fascinadora. No farém menció de tal ó qual fragment de la partitura, tota vegada que artistes de las sévas condicions capasas de apropiarse un personatge de cos enter, están bé sempre.

Se veje admirablement secundada per en Moretti, per l' Astillero, per en

Puiggener y per en Lupi, y com además l' orquesta dirigida á conciencia pel mestre Podesti, va brillantar no pocas filigranas que antes passavan poch menos que desaparebudas, vels'hi aquí que tinguerem una ópera representada com mana la santa lley del art divi, de tal manera que hasta aquells que avans feyan el sonso la troban avuy verdaderament deliciosa, y al parlar de tan hermosa creació se 'n llepan els bigotis.

Aixó es, després de tot, lo que havia de succehir.

Ab aquests antecedents y ab lo tenor Marconi qu' está de repuesto, hem de creure que la present temporada de primavera qu' es per la empresa lo que se 'n diu un *va-y-tot*, será pels filarmónichs una verdadera font d' atraccions irresistibles.

ROMEA

Si no fos molt conegut lo Sr. Colomer com á inteligent adaptador de obras extranjeras á la escena catalana, li bastaria l' arreglo que acaba de fer de la comedia francesa *L' heritage de Mr. Plumet* de Mrs. Barrine y Capédu, per alcanzar merescuda fama. *L' herencia del oncle Pau* estrenada 'l dimars obtingué un éxit molt satisfactori, sense que sigués necessari l' ausili de la *claque* per afirmar-lo y ferlo creixer. Bé prou que 's coneixen ab lo ressó que tenen si 'ls aplausos son deguts ó no á mans mercenarias.

L' obra resulta enginyosa y ament adaptada á nostra escena. Sos tipos son vius, de carn y ossos, están notablement dibuixats y se sostenen á la perfecció, establint-se entre ells una gradació deliciosa y molt rica en matisos. Y com l' acció resulta además de molt interessant, extraordinariament humana, y com además está desarrollada de má mestra dintre de un tó de naturalitat, que no obliga may al autor á forsar la nota, ni á espetar xistes tontos, groixuts y de mal gust, de aquí que tota la comedia, á través de sos quatre actes, richs en peripécias, constituheixi un regalo y una delicia.

Se tracta de un home bondados, rich y solter, pero de carácter débil y molt propéns á mudar de pensaments é ideas. Los séus nebots qu' esperan heretarlo l' explotan de mala manera: un seu cusí ab l' idea de ferlo divertir, viu á la séva esquina; y finalment, trobantse al camp no falta qui li fá concebir l' idea de casarse ab la neboda de sos militars retirats. Tots aquests cambis de situació,

inclús lo projecte matrimonial que per un moment arriba á punt de desferse, donan lloch á las escenas més cómicas é intencionadas que puga imaginarse, sense que la comedia cansi, ni mareji, ni s' ofusqui un sol moment. Es en suma una obra divertida, interessant y amena.

Certs autors que s' atreueixen ab las obras ajenas, carregantlas de bestiesas y xocarrerias ab l' excusa de arreglarlas, haurian de pendre exemple del Sr. Colomer. Lo seu treball es concienut, com ho demostra 'l fet de que la mateixa obra arreglada á l' escena castellana y representada no fa molt temps al Principal ab lo titol de *Los herederos* va passar poch menos que desaparebuda, mentres que *L' herencia del oncle Pau*, molt tindriam d' enganyarnos si no 's cumplia 'l pressagi que fem de que hém de véurela figurar molt temps en lo repertori del teatro catalá.

Obra cómica de bona lley, lo públich de ROMEA, pero 'l públich de débó, va ferli plena justicia, aplaudintla ab creixent agrado y cridant al adaptador á las taulas al final de tots los actes, en companyia dels actors que 's portaren com uns homes, en especial los Srs. Bonaplata y Goula, encarregats dels dos papers principals y 'ls Srs. Soler y Pinós que feren dos tipos epissódichs á tota conciencia. Los Srs. Fuentes, Santolaria, Fernández, Serrallara y Valls contribuhiren al bon conjunt, no menos que las Sras. Clemente, Parreño, Blanca y Guerra.

En resum: una nit ben aprofitada, y l' éxit, tal volta més legítim del *Teatro ROMEA* durant la temporada present.

TIVOLI

La companyia de 'n Tomba ja era coneguda del públich: pero avuy, fora de 'n Milzi, en Marchetti y en Poggi, pot dirse qu' es completament nova, especialment en lo ram de las artistas y del coro femení.

La companyia debutá ab *Boccaccio*, distingintse la Gori Pasquale que desempeñá 'l paper de protagonista y qu' es una cantant dotada de veu potent y ben timbrada; la Marchetti que féu una *Fiammetta* deliciosa y 'ls Srs. Milzi y Poggi. La concurrencia que omplia 'l teatro, vá prodigar los séus aplausos á tots los artistas.

Al dia següent la companyia 'ns doná una mostra del nou treball que cultiva. Fins aquí 's dedicava sols á la opereta; mes en lo successiu cultivará també l' ópera seria, disposant al efecte de un quadro apropósit per interpretar-la. Ab *Cavalleria rusticana* tinguerem ocasió de apreciar en lo que val á la senyoreta Bianca Parboni, que 's distingí en lo paper de Santuzza, aixis com á alguns dels demés artistas que la secundaren.

Ab tots aquests elements no tindrás res d' extrany que 'l *Tivoli* se veja notablement favorecut pel públich.

NOVEDATS

Per demá dissapte está anunciat l' estreno de l' obra d' espectacle: *Las monjas de Sant Aymant*, deguda á la ploma de D. Angel Guimerá.

CATALUNYA

Lo genial Frégoli, aquell actor de las transformacions rápidas é inverossímils, qu' ell sol constituheix tota una companyia, va donar cinch funcions que sigueren altres tants plens á vessar.

¡Amigo, Sr. Moles, vosté 'n tingués un de Frégoli per tot gasto!

Lo simpátich actor ha fet com en Vico. Al embarcarse per América, ahont lo eridan compromisos que té contrets, ha promés formalment que la primera visita que farà al tornar á Europa, será pel públich de Barcelona, assegurant además que 's presentará ab un repertori, en lo qual hi figurarán moltes obras novas.

¡Qué tingui un felis viatge, y que no trobi cap obstacle pera realisar los séus propósits! Aixó es lo que li desitjém.

CIRCO EQUESTRE

S' ha inaugurat novament la temporada, presentantse davant del públich un conjunt de artistas en sa majoria nous á Barcelona. Gracias á n' aixó l' espectacle resulta molt variat.

Entre 'ls debutants sobressurten los acróbatas *Manados* y 'ls artistas titolats *Las águilas humanas*. A uns y altres la concurrencia 'ls hi feu una verdadera ovació.

N. N. N.

LO CABO VIGUERAS ESPARANT SOBRE 'L TORO.

TEMPS A VENIR

La llet de las bestias inmu-
nisadas trasmet l' inunitat.

Ultimas paraulas de la ciencia.

En Rafel, qu' es un bon noy,
que llegeix sempre Revistas,
que té talent y té enginy,
que coneix la Medicina,
que sab prou tots los reons
de la Farmacia y la Quimica,
que 's troba en son element
quant se tracta de la Física,
que als microbis més extranyts
ja 'ls hi sab lo nom de pila,
plantará dintre poch temps
una superba botiga.
¿Me prometen ser callats?
Donchs, será.... una lleteria.
Una lleteria en gran;
no com aquestas tan vistas
que poden d' una hora lluny,
ab dos ó tres vacas tísicas
nascudas al Poble Sech
y disfressadas de Suissas;
no com aqueixas que hi han

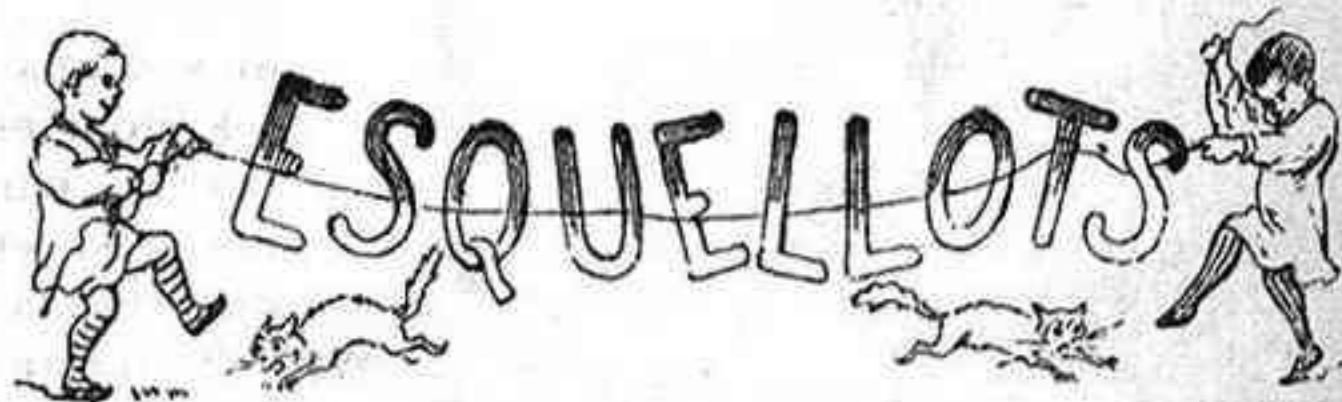
SEGURETAT PERSONAL

Los provehídors de casas de socorro, hospitals y
cementiris, ab privilegi exclussiu, continuan tra-
ballant de fort y de ferm.

foscas, brutas y petitas,
ab sis cabras al corral
mortas de fam, esquifidas,
que semblan d' un pessebret
y son de la Fransa Xica;
no com altrás de bon tó
que venen la llet bullida,
que la escalfan al matí,
que la gelan al mitj día,
que á la tarde la desfán,
que á entrada de fosch la filtran,
y que arribada la nit
la sacsejan, la confitan,
la passan pe 'l colador
y més tart la esterilisan,
y despres perque ningú
vol béures semblant potinga
acaba en aquell forat
consol de replenas tripas.
No, no será rés d' aixó.
Será nova, moderníssima,
oberta de día y nit
y esmeradament servida
per Doctors y llicenciats
en Farmacia y Medicina.
Tindrém formatjes de Koch,
merengues bons per la *grippa*,
matons Loeffler pe 'ls marrechs,
natas ab tuberculina,
crema Friedländer per qui
sufreixi una pulmonía,
y mantega de Lutsgarten
pels Tenorios que relliscan.
En fi, allá hi haurá de tot,
siga llet, siga natilla.
¿Que no ho creuhen? ¡Ja ho veurán
com la ciencia 's vulgarisa!
Lo que avuy troban obscur
es clar com la llum del día.
Vingan sense dilació
un cop s' obri la botiga,
que será un fet positiu
segons sé de bona tinta.
A mí 'm veurán al taulell
per lo tant.... ¡hasta la vista!

FOLLET.

En aquest mon totas las cosas s' ha de mirar qui
las fá y perque las fá.

Un semanari sense lectors y un individu me-
nos conegut encare que 'l semanari, despres de
haver anunciat á só de bombo que tenian enfito-
rat un gros llubarro, han demostrat que no han
pogut pescar mes que una espina de bacallá sech.
¡Vaya uns pescadors mes tremendos!

Los llubarros que 's treuhen de l' aygua, no son
certament las obras que ja fá mes de 20 anys que
varen ser estrenadas, degudas no á un sol autor
com ells suposan, faltant á la imparcialitat, y so-
bre l' originalitat de las quals, no obstant, *discu-
tiríam' llargament* si creguessim que aixó podia
interessar una mica mes al públich, que al nostre
amor propi; los llubarros *pescables* son los frescos,
los que al sortir de l' aygua, remenan la qua, son
los *Tenorios* y *Las Suripantas*, llubarros encare
vivitos y coleando.

L' HEROE DEL DIA

—¿Qu' está fent aquest subjecte en actitud tan extranya?
—Es lo popular Sant Jordi; Sant Jordi matant l' aranya

Si 'ls encubridors del Sr. Ferrer y Codina s' han cregut fer olvidar qüestions tan palpitants, suscitantne d' altres de molt vellas, s' haurán de convencer de que han perdut lo temps y l' esqué. Allá hont hi ha peix fresch, lo públich no está per fiambres.

Y repetint que en aquest mon totas las cosas s' ha de mirar qui las fá y perque las fá, y sabent ja qui son ells y lo que 's proposan, per lo que á nosaltres toca y creyém que per la inmensa majoria del públich, aquests peixaders (may pescadors) y peixaters de balansas desafinadas, no han de trobar mes que lo que 's mereixen: el despreci.

A la casa de 'a Ciutat, á pesar de contar los fusionistas ab una gran majoria, manan los conser-

vadors. Ells s' han repartit las primeras tenencias d' arcaldía y las presidencias de las comisiones, y 'ls fusionistas qu' eran els amos se resignan á ferlos de comparsas.

Si en Cánovas y en Sagasta á Madrit lo mateix fan, ¿qué tenen de fé 'ls petits? Lo que veuhen fer als grans.

Per bombos desmesurats els que ha tributat el net de D.ª Salvadora al Sr. Collaso y Gil. Tot lo sabó que tenia preparat pel cas que 'l Sr. Collaso hagués governat quatre anys, li vá tirar á sobre al cessar en l' exercici del séu cárrech, com si li sapigués greu guardarlo. Compadeixem de totas veras á la simpática persona que no havia fet cap mal perque hagués de ser objecte dels desatentats elogis del Diluvi.

**

Y l' endemá d' aquesta abocada descomunal, quedantli encare algunas escorriallas, las vá emplear en obsequi del senyor Griera.

«El accidental arcalde—deya entre otras cosas—identificado con su jefe y presidente el Senyor Collaso, supo sustituirle, supo hacer sus veces digna y perfectamente, ora realizando al pié de la letra los encargos ó instrucciones que aquel le diera... etc., etc.»

¡Los encargos que aquel le diera!...

Per l' entussiasme del Diluvi, qualsevol creuria que al ausentarse 'l Sr. Collaso li deixava també la famosa paperina dels carmetlos.

¡Qui sab, Mare de Déu!...

M' asseguran que una de las personas que mes se desviuhen y s' agitan per entrar á la Casa Gran, es un industrial que 's dedica á l' especialitat de las caixas de mort.

Sembla que 'l Sr. Planas y Calsals s' ha dignat dispensarli 'l séu valiós apoyo, considerant sens dupte, que aixís com al Consistori hi han anat sempre alguns metjes, no hi ha anat may cap enquadernador de las obras dels doctors en Medicina.

També podria ser que 'ls conservadors haguesin comprés la necessitat de donar á la caixa municipal una forma mes adequada.

Com de costum, lo dissapte de la senmana pasada, al sonar lo toch de aleluya vá haverhi á Barcelona 'ls esquellots de sempre, ab acompanyament de disparos de arma de foch.

Y com de costum també, alguns riffenyos tiravan ab bala, ab la santa idea de fer veure que en la festa de la Pasqua, no tot han de ser resurreccions.

¡Qui diria qu' hem arribat als últims del si-
gle XIX!...

Un grupo de amichs, coloboradors dels semanaris festius que veuhen la llum á Barcelona, varen reunir-se 'l dissapte al vespre en lo Restaurant Duval, celebrant un ápat fraternal, amanit ab bon humor y remullat ab vins exquisits, ab los quals vá obsequiarlos lo culliter del Vendrell D. Jaume Foix, propietari de la marca Mina-Vinyet.

Tant lo Vermouth, digne de competir ab las mes acreditadas marcas de Turin y Marsella, com lo vi negre de taula sigueren extraordinariament celebrats, inspirant als comensals una serie de improvisacions xispejants que per la falta d' espay sentim no poder reproduhir.

Sobre 'ls toreros francesos:

—Quan aquests *mussius* saltan per sobre 'l toro, 's poden veure; pero quan volen practicar lo toreig á l' espanyola, francament, no hi entenen pilota.

—¿Y de Mr. Robert que me 'n dius?

—Que si en lloch de matar toros matés cabras tal vegada estaria mes segur y logaría tombarlas á la primera estocada.

—També ho crech aixís; pero com que per veure aquest espectacle no aniria ningú á la plassa, llavoras si que podria dirse que fá 'l mateix negoci que 'n Robert ab las cabras.

Al empresari de la Plassa de Nimes, á conseqüencia de haver infringit la lley Grammont, donant una corrida de toros de mort, l' han condemnat... ¿á qué dirian?

A pagar un franch de multa.

No deixa de ser cómich veure á la Sra. Justicia francesa per las plassas del Mitj-dia, demanant la pela.

Y continuant lo capitul tauromáquich, aquí vá una petita carta que m' escriuhen desde Valencia:

«Sr. Director de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA:

»Ahir tarde debutá en aquesta Plassa de Toros, la coneguda quadrilla de *Señoritas toreras*.

»Los badells que *soltaren* eran de la fatxa poch més ó menos dels que 'ns feu coneixer LA ESQUELLA en un de sos passats números.

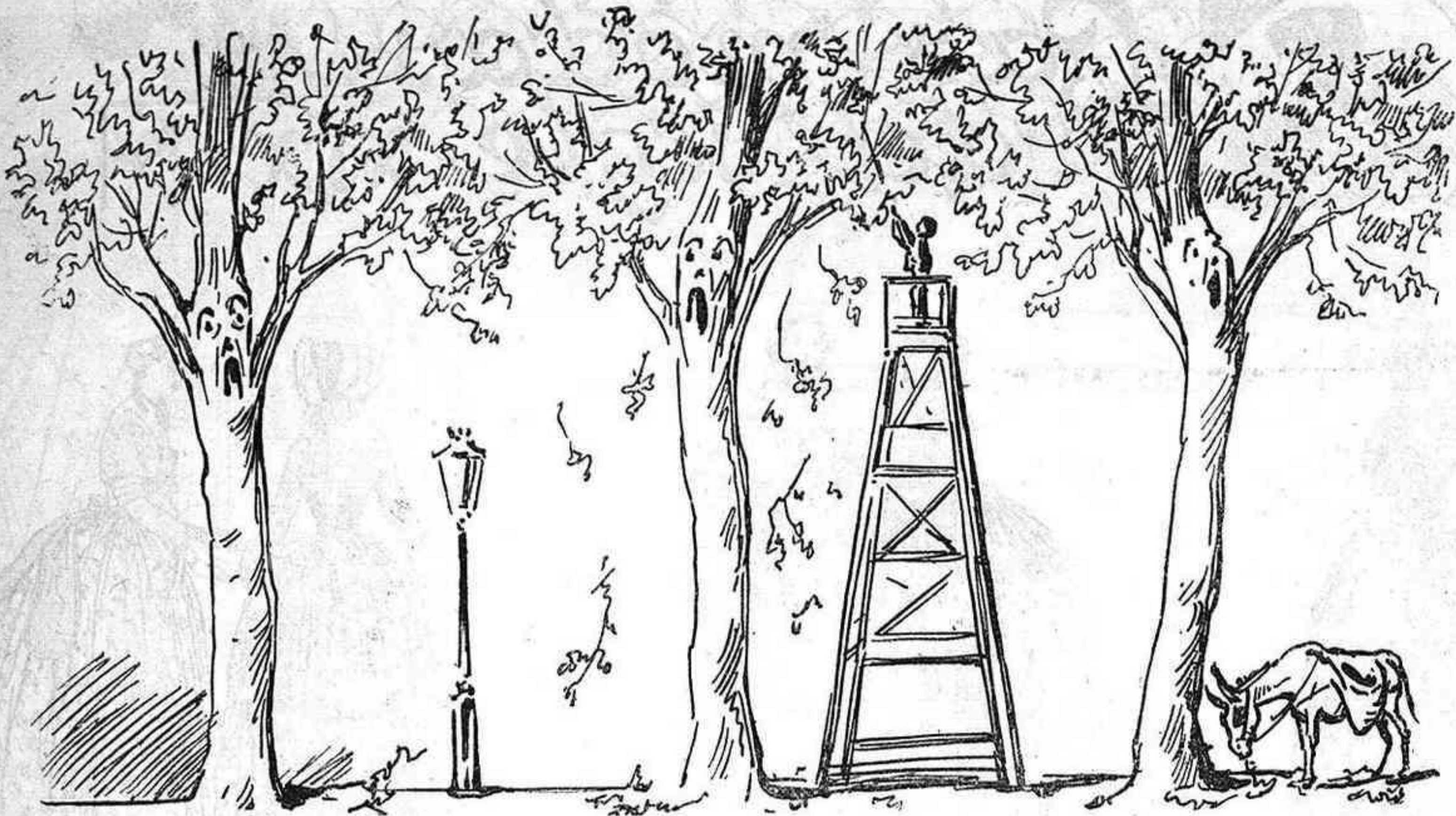
»Las *xiquetas* vestian molt rebé lo *trajo de home*, sobresurtint la *Lolita*, qu' es molt caya; la

LA POR MUNICIPAL

—Y donchs, senyor Comandant ¿quán aixecará l' *estat de siti* de la Casa de la vila?...
¿Vol dir que la vigilancia que malgasta aquí no estaria millor en altres puestos.

¡POBRES ARBRES!

Los plátanos de la Rambla
ploran entre amarchs tropells,

perque diu que ara no es hora
de tallarlos los cabells.

Providencia, que te unas delanteras hasta allá, y l' *Angela*, que mostra un Gurugú capàs de fer tornar riffenyo á qualsevol jesuita.

»Lo públich va pendre la cosa á broma, y aixó que aquí *no gustan de bromitas*, eh? pero res, va passar. Sols faltava que acabada la corrida, alguns haguessen fet alló... pera posar als diaris: «Las matadoras fueron sacadas en hombros de la plaza.»

»Diumenje vinent tornan á torejar; pero 'm sembla succehirá lo que ahir, que sempre vaig veure als badells torejant á las toreras. ¡Qui pogués ser d' aquests animalets!... Pera poder jugar ab las *noyas*, s' entén.»

Ha contret matrimoni D. Mariano Estriu Fortuny (M. Riusec) ab D.ª Dolors Riera Batlle. Abdos contrayents han honrat en algunas ocasions las columnas de LA ESQUELLA ab interessants traballs.

Al donar compte del seu enllás, no podém menos de desitjarlos una perdurable lluna de mel.

L' acció valerosa realisada 'l diumenje en la Plassa de toros pel guardia civil Ubaldo Viguera, donant mort al toro que invadí 'l tendido, per més que produhí una sensible desgracia involuntaria, no es menos cert que va estalviarne moltes més. Per aixó 'l públich va aplaudir á aquell digne individu de la benemérita.

Per la seva part la Comandancia, obrí una subscripció á benefici del pobre ferit Joan Recasens, recaudantse la suma de 170 pessetas, de las quals se 'n ha fet entrega á la seva familia. Aquest rasgo de generositat parla molt en favor dels que vesteixen l' honrós uniforme.

Sabém que 'l ferit ha tingut nna milloaa, que permet esperar en la seva curació.

Donantse per restablert lo bisbat de Solsona, ja 's parla del eclesiástich que te més probabilitats de

desempenyarlo. A lo menos *La Renaixensa* anticipa 'l nom del doctor D. Joseph Torns y Boyes, autor de un llibre regionalista titulat *La Tradició catalana*, y fill de Vilafranca del Panadés, ó com si diguessem: paisá del bisbe de Vich y del bisbe de Teruel.

Per lo vist, la vinya del Senyor es tal vegada l' única de la comarca vilafranquina en la qual no s' hi ha ficat la filoxera. ¡Amigo, quina cullita de bisbes!...

No corria encare prou moneda de plata ilegal, que ara mateix se 'n acaba de descobrir una nova fábrica á Pontevedra.

«Aixís, donchs, en lo successiu, tindrem á més dels duros sevilláns, duros gallegos y disputas per si s' han de pendre, y disgustos en gran per si no s' admeten.

—Pero qué fa 'l govern?—preguntarán vostés.

—¡Qué volen que fassi!... 'L govern se frega las mans de gust, al veure que la feyna de acunyar moneda li donan feta. ¡Ell ray! Mentres no li donguin feta la feyna de recaudarla, qui més felís que 'l govern!»

Llegeixo:

«En la madrugada de ayer fueron entregados al Juzgado por los agentes de la autoridad dos sujetos, los cuales, titulándose representantes de la Asociación de los padres de familia, querían sacar varias mujeres de una casa de la calle del Mediodía, con las ropas y objetos de uso de las mismas.»

**

Vamos ¿y si aquells individuos habian format una Associació moralisadora per l' istil de l' altra, ab quin dret se 'ls ha de impedir funcionar?

¿Es á dir que de verdadera Associació de Pares de Familia no pot haverni més que una?

Donchs per aquest cas proposo que 'l verdaders, 'ls auténtichs, els autorisats per la ley portin una insignia.

Les modes del segle XIX

1848

1849

1849

1850

1850

1851

1851

1852

1852

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2

¡NOVEDAD! ¡NOVEDAD!

VIAJE
DE
CIRCUNNAVEGACIÓN
DE LA
CORBETA NAUTILUS

POR FERNANDO VILLAAMIL
Un tomo en 4.º ilustrado y encuadernado (edición de lujo)
Ptas. 20.

APELES MESTRES

TRADICIONS CATALANAS
Un tomo XVI—304 páginas, contenint mes de doscentas tradicions.
Preu : 3 pessetas.

J. TORRENDELL

PIMPOLLOS
(Novelas) / Ptas. 3
Un tomo 8.º

DEMÁ DISSAPTE PUBLICARÁ
Número extraordinari
La Campana de Gracia
AB TEXT ESCULLIT Y EXPLÉNDIDA ILUSTRACIÓ
8 páginas Preu 10 céntims

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, 6 bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' extravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DISTRACCIONS CASULANAS

(De la obra *Tom-Tit* de la casa Fuentes y Capdeville.)

UN SIFON ORIGINAL

¿Pot vuydarse una copa d' aygua, ab l' ajuda d' una ampolla, plena d' aygua també? Es lo més senzill del mon.

Tapada bé l' ampolla, foradan lo suro per dos llochs y en cada forat hi encaixan un canonet de palla; l' un llarch com l' altura de la copa, l' altre 'l doble. Tapan lo forat del canó curt ab una boleta de cera, y s' comensa l' operació.

Colocan l' ampolla cap per vall, ficant lo canó curt dintre la copa; destapan l' obertura ab una punta d' estisoras é immediatament veurán com la copa s' vuyda sense que l' aygua de l' ampolla disminueixi, perque tanta com ne surt pel canó llarch n' hi entra pel curt.

Y evitarán mil qüestions portant davant ó darrera una fulla de figuera ben cusida als pantalons.

Diálech:

—Lo qu' es jo no 'm fico may en los assumptos del próxim—deya un egoista.

—Lo qual proba que vosté es un home molt discret.

—No, ca: no ho faig per discreció, sino perque tot lo que no m' atany á mi 'm te perfectament sense el menor cuidado.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Mal-vas.*
2.ª MUDANSA.—*Sallent.*—*Llensat.*

3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Los Africanistas.*4.ª ROMBO.—

R
C A P
C A M A S
R A M O N E T
P A N E T
S E T
T

5.ª GEROGLIFICH—*Qui té cent, té cinch vegadas vint.*

TRENCA-CAPS

XARADA

La meva xicota

La vaig coneixe al Liceu
una nit de Carnaval
en que anava disfressada
de *primera-dos-tres-quart*.
Vam ballá una americana
y tot seguint lo compás
dels músichs *quart* cau d' orella
vaig declarar'm' hi formal.
Ella no volgué 'l si dar-me
fins anar al Restaurant,
y després de un refrigeri,
al destapar lo *xampany*
va mostrarme sa carona
iquina cara Sant Pasqual!
fentla ser molt mes bonica
una *dos-inversa-quart*
de la que n' está joyosa
per lo molt bé que li escau:
Vam anar *quart cinch-quart* d' ella
(en lo carrer de *total*)
y varem quedar promesos
y 'ns casarém per San Joan.

UN FABRICANT DE CALENDARIS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Artista.
1 8 2 7 4 3 6.—Poble catalá.
1 8 3 4 5 6.—Una juguina.
1 8 2 7 6.—Poble catalá.
1 6 7 2.—Tothom n' ha tingut.
1 8 5.—Part de persona.
1 6.—Aliment.
1.—Consonant.

P. CARRERAS.

TRENCA-CLOSCAS

D. PIO TORVECÁS

LLOÁ.

Formar ab aquestas llettras lo títol de un drama catalá.

UN TREMPAT DE GRATALIOPS.

TERS DE SILABAS

· · · · ·
· · · · ·
· · · · ·

Primera ratlla vertical y horisontal: poble catalá.—Segona: arbre fruyter.—Tercera: eyna de pajés.

JOANET ROCAVERT.

GEROGLIFICH

::+

=

—

DDD

=

F. S. NAS DE VICARI.

Barcelona.—A. López Robert. impresor.—Asalto 63